

REFERAT Sundhedsudvalget 2018-2021 d. 10-09-2019

Mødedato Tirsdag d. 10. september 2019 kl. 17:00

Mødested Rådhuset, lokale 220A

Indholdsfortegnelse

Beslutning om etablering af Lægeklinik i Vollsmose.....	3
Beslutning om røgfrie udendørs boldbaner.....	5
Valg af næstformand for Sundhedsudvalget.....	7
Rådgivning om sundhed i fokuserede indsatser på civilsamfundsområdet.....	8
Verdensmålspolitikken i Odense Kommune.....	11
Drøftelse af status for anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen vedrørende seksuel sundhed.....	13
Aktuelle sager.....	15

Punkt 1: Beslutning om etablering af Lægeklinik i Vollsmose

00.00.00-G01-328-18

Resume

Regionsrådet i Region Syddanmark besluttede den 25/6 2018 at udbyde to ydernumre til almen praksis i Vollsmoseområdet. Stillingerne har været slået op to gange, og der har ikke været relevante henvendelser.

Lægepraksis i Vollsmose er et væsentligt element i de strategiske indsatser i Sundhedsudvalgets bidrag i Den Sidste Vollsmoseplan, hvor det er byrådets hensigt at samarbejde tæt med regionen omkring etablering af lægepraksis.

På et fælles politisk møde den 26/2 2019 tilkendegav både kommune og region interesse i at besætte ydernumrene som en del af fire kombinationsstillinger. Konkret betyder det, at de to ydernumre dækkes af 4 læger, der ud over aktiviteterne i almen praksis også fungerer som læger på f.eks. Indvandrermedicinsk klinik og ved Odense Kommune.

Således slås stillingerne nu op som kombinationsstillinger i oktober 2019.

På den måde vil den enkelte læge have halvdelen af sin arbejdstid i almen praksis i Vollsmose. Den anden halvdel af sin arbejdstid vil lægen have i Odense Kommune eller Indvandrermedicinsk klinik, og arbejdet her vil bl.a. bestå i understøttelse af Odense Kommunes sundhedsaktiviteter i Vollsmose.

Desuden forsøges det at gøre stillingerne attraktive ved at stille lokaler og udstyr til rådighed for almen praksis. I samarbejde med Region Syddanmark har Odense Kommune søgt om og fået tildelt, 3,6 mio. kr. til ombygning og indretning af lokaler til en praksis fra Sundheds- og Ældreministeriets pulje til "etablering af Sundheds- og Lægehuse". Det vil være eksisterende lokaler, der ombygges og indrettes til formålet.

Odense Kommunes andel til finansieringen af lægestillingerne beløber sig til 1,0 mio. kr. årligt i form af driftsmidler, samt 0,3 mio. kr. til etableringsudgifter i form af konsulentstøtte til etablering af lægeklinikken.

Effekt

Flere borgere er sunde og trives

Det forventes, at en lægeklinik i Vollsmose sammen med de øvrige strategiske sundhedsindsatser i Den sidste Vollsmoseplan vil have en positiv indvirkning på sundhedstilstanden i Vollsmose.

INDSTILLING

Chefgruppen for Sundhed indstiller, at Sundhedsudvalget anbefaler, at Økonomiudvalget godkender etablering af lægeklinik i Vollsmose og i sammenhæng hermed afsætter 1.000.000 kr. årligt fra 2020 fra sundhedspuljerne til lønmidler under forudsætning af, at kombinationsstillingerne besættes.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender indstillingen.

Rådmand Søren Windell deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Regionsrådet i Region Syddanmark besluttede den 25/6 2018 at udbyde to ydernumre til almen praksis i Vollsmoseområdet. Stillingerne blev slået op på almindelige vilkår med frist den 12/11 2018. Der indkom ingen bud på ydernumrene. Ydernumrene har været genannonceret på almindelige vilkår med budfrist 1/5 2019. Der har ikke været relevante henvendelser på ydernumrene, og der har derfor været overvejet alternative vilkår for ydernumrene.

Region Syddanmark og Odense kommune har afholdt politisk møde om sagen den 26/2 2019, og her tilkendegav både regionen og kommunen opbakning til at afprøve en anden ansættelsesform. Konkret gik forslaget på, at de to ydernumre slås op som kombinationsstillinger, hvor de to ydernumre dækkes af 4 læger, der ud over aktiviteterne i almen praksis også fungerer som læge på f.eks. Indvandrermedicinsk klinik og ved Odense Kommune. Stillingerne slås således op som kombinationsstillinger i oktober 2019.

På den måde vil den enkelte læge have halvdelen af sin arbejdstid i almen praksis i Vollsmose, og den anden halvdel af sin arbejdstid i Odense Kommune eller Indvandrermedicinsk klinik. Opgaverne vil bl.a. bestå i understøttelse af Odense Kommunes sundhedsaktiviteter i Vollsmose.

Desuden forsøges det at gøre stillingerne attraktive ved at stille lokaler og udstyr til rådighed for almen praksis. I samarbejde med Region Syddanmark har vi søgt om 3,6 mio. kr. til ombygning og indretning af lokaler til en praksis fra Sundheds- og Ældreministeriets pulje til "etablering af Sundheds- og Lægehuse". Vi er netop blevet tildelt midlerne. Det vil være eksisterende lokaler, der ombygges og indrettes til formålet. De 3,2 mio. kr. vil gå til ombygning af eksisterende lokaler, de resterende 0,4 mio. kr. vil gå til udstyr og apparatur.

Odense Kommunes andel af lægestillingerne på 1,0 mio. kr. årligt fra 2020 og frem fåreslås finansieret af sundhedspuljerne under Økonomiudvalget. Herudover indgår 0,3 mio. kr. til etableringsudgifter i form af konsulentstøtte til etablering af lægeklinikken finansieret indenfor Sundhedssekretariatets lønramme.

Der er indledt dialog med relevant fagligt personale i forhold til, at afklare hvordan en fuldtidslægestilling vil kunne understøtte eksisterende og kommende sundhedsindsatser i Vollsmose i sammenhæng med de strategiske sundhedsindsatser i Den Sidste Vollsmoseplan, som drøftes i anden sag på dette møde.

Lægerne kan i deres deltidsansættelse i Odense Kommune arbejde som Communitylæge med henblik på at styrke det generelle sundhedsfremmende og forebyggende arbejde i Vollsmose. Som communitylæge vil lægen arbejde med opsporing og forebyggelse, læge kan ikke foretage lægelig behandling af borgere.

Som eksempel er der peget på et familiefokus til at understøtte Børn- og Ungelægernes arbejde. Desuden kan lægerne ved ansættelse i Odense Kommune have en konsulterede rolle og undervise øvrige faggrupper, der varetager de forskellige social- og sundhedsindsatser i Odense Kommunes Vollsmoseindsats samt i allerede eksisterende indsatser i Vollsmose. Der er endvidere peget på behovet for et tættere samspil med Indvandrermedicinsk klinik i forhold til at arbejde med PTSD.

Økonomi

Odense Kommunes andel af lægestillingerne på 1.000.000 kr. årligt fra 2020 og frem foreslås finansieret af disponible midler i sundhedspuljerne under Økonomiudvalget fra 2020 og frem. Desuden medfinansieres 300.000 kr. i konsulenttimer i etableringsfasen fra Sundhedssekretariatets lønramme.

Således har denne sag ingen økonomiske konsekvenser for Odense kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 2: Beslutning om røgfrie udendørs boldbaner

29.00.00-A00-17-17

Resume

Sundhedsudvalget besluttede den 28/5 2019 at anbefale By- og Kulturudvalget og Økonomiudvalget, at byrådet indfører en række tiltag til røgfrie udendørsarealer i Odense kommune. Byrådet godkendte indstillingen den 26/6 2019. Indførelse af røgfrie udendørsarealer anbefales, da synlig rygning bidrager til opfattelsen af, at der er flere der ryger, end hvad der er det reelle tilfælde. Ud fra forskning vides det, at synlig rygning er en medvirkende årsag til, at unge begynder at ryge. Sundhedsstyrelsen anbefaler kommunerne at indføre røgfrie udendørsarealer på steder, hvor kommunen har instruktionsbeføjelser, f.eks. kommunale legepladser, parker, busstoppesteder, i nærheden af børneinstitutioner, gågader, udendørs træningsfaciliteter m.v.

Sundhedsudvalget besluttede at udsætte behandling af et punkt omkring røgfrie udendørs boldbaner for at få yderligere defineret, hvad der menes med røgfrie udendørs boldbaner.

Udendørs røgfrie boldbaner defineres som følgende:

Røgfrie boldbaner defineres som alle udendørs kommunale idrætsanlæg, herunder de der modtager kommunalt driftstilskud, hvor der dyrkes fritidsaktiviteter (f.eks. fodboldbaner, tennisbaner, beachvolleybaner, strandhåndboldbaner og bueskydningsbaner) inklusive klubhuse i tilknytning til de nævnte idrætsanlæg.

Det foreslås, at de røgfrie udendørs boldbaner ved ovenstående definition gøres røgfrie i løbet af 2020. Der samarbejdes med de lokale aktører, der benytter de kommunale idrætsanlæg, om at indføre røgfrie boldbaner i løbet af 2020.

Effekt

Flere borgere er sunde og trives

Denne sag vil have en positiv indvirkning på effektmålet om, at flere borgere er sunde og trives. Synlig rygning er en medvirkende årsag til at flere unge begynder at ryge. Således vil røgfrie udendørs boldbaner forebygge rygestart, idet færre unge begynder at ryge. Da rygning er den største enkeltstående livsstilsfaktor der påvirker borgernes sundhed, vil færre rygere dermed føre til mere sundhed og trivsel blandt Odenses borgere.

INDSTILLING

Chefgruppen for Sundhed indstiller, at Sundhedsudvalget anbefaler By- og Kulturudvalget og Økonomiudvalget, at byrådet indfører røgfrie udendørs boldbaner i løbet af 2020 via dialog med de lokale aktører, der benytter disse.

Beslutning

Udvalgsmedlem Sanne Skougaard Andersen stiller følgende ændringsforslag: "Vestre tilslutter sig indstillingen, dog med det ændringsforslag, at der i dialog med de lokale aktører, der benytter de kommunale idrætsanlæg, hvis behovet er der, at der kan indrettes et markeret område, hvor der må ryges (i forhold til miljøet, hvis det opleves, at rygere går uden for matriklen og ryger, og efterlader deres skod der, så de kan komme af med skodet på miljørigtig vis)".

Udvalgsmedlem Sanne Skougaard Andersen stemte for ændringsforslaget.

Formand for Sundhedsudvalget Kasper Ejlertsen og udvalgsmedlemmerne Brian Dybro, Susanne Crawley Larsen, Christel Gall og Søren Freiesleben stemte imod ændringsforslaget.

Dermed bortfalder ændringsforslaget.

Udvalgsmedlem Susanne Crawley Larsen stiller følgende ændringsforslag: Alle Odense Kommunes boldbaner gøres røgfrie pr. 1/11 2019 med følgende begrundelse, "Voksne er rollemodeller for børn, hvorfor rygning ikke bør foregå på byens boldbaner. Fx tiltrækker rygezoner fællesskaber unge, der endnu ikke ryger".

Udvalgsmedlem Susanne Crawley Larsen stemte for ændringsforslaget.

Formand for Sundhedsudvalget Kasper Ejlertsen og udvalgsmedlemmerne Brian Dybro, Sanne Skougaard Andersen, Christel Gall og Søren Freiesleben stemte imod ændringsforslaget.

Dermed bortfalder ændringsforslaget

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben stiller følgende ændringsforslag:

”Der foreslås en forsøgsordning, hvor de klubber, der ønsker det, kan vælge at indgå i dialog med kommunen om at indføre røgfri boldbaner”.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben stemte for ændringsforslaget.

Formand for Sundhedsudvalget Kasper Ejlertsen og udvalgsmedlemmerne Brian Dybro, Susanne Crawley Larsen, Sanne Skougaard Andersen og Christel Gall stemte imod ændringsforslaget.

Dermed bortfalder ændringsforslaget.

Formand for Sundhedsudvalget Kasper Ejlertsen og udvalgsmedlemmerne Brian Dybro og Susanne Crawley Larsen stemte for det oprindelige forslag.

Udvalgsmedlemmerne Sanne Skougaard Andersen, Christel Gall og Søren Freiesleben stemte imod det oprindelige forslag.

Dermed bortfalder sagen.

Rådmand Søren Windell deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

Økonomi

Udgiften til skiltning ved de kommunale boldbaner vil blive finansieret af de i sundhedspuljerne allerede bevilgede midler til indfrielse af den røgfri vision og herunder røgfrie udendørsarealer.

Implementeringen vil herudover skulle løftes i By- og Kulturforvaltningen indenfor udvalgets egen økonomiske ramme.

Således påvirker denne sag ikke Odense Kommunes samlede økonomi og herunder kommunens kassebeholdning.

Punkt 3: Valg af næstformand for Sundhedsudvalget

29.00.00-G01-80-19

Resume

Mathilda Printzlau-Paulsen har bedt byrådet om udtræden pr. 5/9 2019. Mathildas anmodning behandles på byrådets møde den 4/9 2019. Idet Mathilda Printzlau-Paulsen er næstformand i Sundhedsudvalget, skal Sundhedsudvalget, såfremt byrådet imødekommer anmodningen, vælge en ny næstformand i henhold til Sundhedsudvalgets forretningsorden § 5, stk. 2.

Såfremt byrådet godkender indstillingen på mødet den 4/9 2019, indtræder Søren Freiesleben i Sundhedsudvalget.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene i denne sag.

INDSTILLING

Chefgruppen for Sundhed indstiller, at Sundhedsudvalget udpeger næstformanden for Sundhedsudvalget blandt de 6 medlemmer af Sundhedsudvalget, der ikke er formand.

Beslutning

Sundhedsudvalget udpegede udvalgsmedlem Søren Freiesleben som næstformand.

Rådmand Søren Windell deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 4: Rådgivning om sundhed i fokuserede indsatser på civilsamfundsområdet

29.00.00-G01-44-19

Resume

I denne sag tager Sundhedsudvalget hul på opgaven med at rådgive de stående udvalg omkring sundhed i udvalgenes fokuserede indsatser. Udvalgene har peget på deres fokuserede indsatser på civilsamfundsområdet henover maj og juni 2019. Af denne sag fremgår den sundhedsfaglige vurdering af potentialet for at arbejde med sundhed i de respektive udvalgs fokuserede indsatser. Chefgruppen for Sundhed anbefaler, at Sundhedsudvalget drøfter mulighederne for at arbejde med sundhed i indsatsen "Handicappedes deltagelse i byens liv" i Ældre- og Handicapforvaltningen, da der her er mulighed for at arbejde med at nedbringe ulighed i sundhed for målgruppen.

På baggrund af Sundhedsudvalgets drøftelse udarbejdes der en sag til Sundhedsudvalget den 22/10, hvor Sundhedsudvalget rådgiver de relevante fagudvalg omkring arbejdet med sundhed i deres fokuserede indsats.

INDSTILLING

Chefgruppen for Sundhed indstiller, at Sundhedsudvalget drøfter mulighederne for at arbejde med sundhed i udvalgenes fokuserede indsatser på civilsamfundsområdet.

Beslutning

Sagen blev ophøjet til en B-sag.

Sundhedsudvalget rådgiver Ældre- og Handicapudvalget om at indarbejde et sundhedsperspektiv i det videre arbejde med Ældre- og Handicapudvalgets fokuserede indsats "Handicappedes deltagelse i byens liv".

Rådmand Søren Windell deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

I denne sag skal Sundhedsudvalget rådgive de stående udvalg omkring sundhed i udvalgenes fokuserede indsatser, hvor det er relevant. Udvalgene har peget på deres fokuserede indsatser på civilsamfundsområdet henover maj og juni 2019. Hver af Center for Civilsamfunds fire fokuserede indsatser i forvaltningerne 2019/2020 samt den sundhedsfaglige vurdering af muligheden for at rådgive herpå er beskrevet i nedenstående.

Ren By – Fokuseret Indsats i By- og Kulturforvaltningen

Beskrivelse af indsats:

Odense oplever flere steder udfordringer med henkastet affald på offentlige og halvoffentlige områder, der skæmmer grønne områder og veje og koster mange ressourcer at rydde op. Derfor har Park og Vej iværksat et forprojekt med fokus på adfærd i samarbejde med civilsamfundet. Projektet har til formål at finde virkemidler til at ændre adfærden hos byens beboere og brugere og dermed fremelske et renere Odense.

Prøve-kampagnen er målrettet fem steder i byen, hvor problemet er særlig stort; Munke Mose, Kongens Have, Vollsmose, Havnen og Skibhusvej.

Center for Civilsamfunds fokuserede indsats skal inddrage civilsamfundet i løsningen og bidrage til at skabe en vedvarende effekt efter projektperiodens opgaveafslutning i 2021.

Konkretisering af indsats:

Samarbejdet med civilsamfundet ligger i tre indsatser:

- Lokale Ren By ambassadører i Skibhus - kontakt til og samarbejde med engagerede borgere, foreninger og kommunale institutioner i Skibhusområdet.
- Ren By Alliancen. Skal samle de forskellige aktører i byen, samt skabe synlighed af fællesskaberne.
- Samarbejde med foreninger og frivillige om kampagne i Munke Mose.

Opstart af indsats:

Projektet i By- og Kulturforvaltningen startede op i foråret 2019. CFCs indsats er startet op i august 2019.

Potentialet for arbejdet med sundhed i indsatsen:

Det vurderes, at der ikke er potentiale for at arbejde med sundhed i indsatsen.

Lokalt forankrede generationsmøder som afsæt for fællesskab om fælles interesser – Fokuseret Indsats i Børn- og Ungeforvaltningen

Beskrivelse af indsats:

Det er et potentiale i, at børn og unge lærer at indgå i forskelligartede fællesskaber, hvilket kan give et godt fundament for trivsel, udvikling og læring. I mødet mellem generationer kan børn/unge og ældre tage ansvar og drage ansvar for hinanden. Center for Civilsamfund kan i et udvalgt lokalområde afdække behovet og potentialet blandt børn/unge og ældre for relationsskabende aktiviteter. Centrale aktører kan f.eks. være dagtilbud, skoler, plejecentre, frivillighuse/aktivitetscentre for seniorer samt lokalt forankrede foreninger. Sammen med de forskellige aktører kan Center for Civilsamfund desuden igangsætte prøvehandling, som kan blive til inspiration for andre lokalområder og aktører.

Udgangspunktet kan f.eks. være en delt interesse om f.eks. madlavning, køkkenhave, idræt eller andre praktisk-musiske interesser, som kan motivere både unge og ældre til et aktivt liv i et betydningsfuldt fællesskab. Tanken er, at når først de gode relationer er skabt, vil det blive lettere at hente hjælp og støtte hos hinanden i andre situationer.

Konkretisering af indsats:

Indsatsen ventes at skulle føre til et samarbejde mellem civilsamfund og kommune i byens tredje skolehave på Skibhusgården i det nordlige Odense. Her kan endnu flere skolebørn få lov til at prøve kræfter med hakkejern, frø, spirer og madlavning i udekøkkener. Center for Civilsamfunds fokuserede indsats vil have fokus på at lave samarbejdsaftaler med seniorer, der har lyst til at bidrage til undervisning mv. af børnene.

Opstart af indsats:

Indsatsen ventes at starte op primo 2020.

Potentialet for arbejdet med sundhed i indsatsen:

Det vurderes, at indsatsen allerede hænger fint sammen med Sundhedsudvalgets fokus på mental sundhed. Derved er der ikke behov for rådgivning om sundhed i indsatsen.

Mental sundhed og motion for udsatte unge under 30 år – Fokuseret Indsats i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen

Beskrivelse af indsats:

Denne fokuserede indsats skal sætte fokus på at få bugt med dårlige vaner hos udsatte mennesker, som er langt fra uddannelse og job. F.eks. i forhold til usund kost, overvægt og uhensigtsmæssig døgnrytme, som alle kan være barrierer for at komme i beskæftigelse.

I samspil med civilsamfundet skal der udvikles en indsats, hvor frivillige rådgivere hjælper de unge med hverdagsmestringen, enten gennem en 1:1-mentorordning eller gennem forskellige gruppetilbud.

Mulige samarbejdspartnere er eksisterende frivillige sociale foreninger med fokus på mental sundhed eller alternativt et samarbejde med psykologuddannelsen på SDU, hvor psykologstuderende selv kan være med til at udvikle et tilbud.

Konkretisering af indsats:

Fokus vil være på 3 områder; motion, kost og mental sundhed. Indledningsvist vil fokus være på motion og muligheden for at danne et motionstilbud og -sted sammen med civilsamfundet, det være sig foreninger, private udbydere og andre der har en interesse i at påtage sig et socialt ansvar for unge som har det svært.

I forlængelse af motion vil vi tilføje kostvejledning som en naturlig del af de unges nye motionsvaner.

Den mentale sundhed forventes at være et resultat af motionen og en sundere og/eller mere ernæringsrigtig kost.

Opstart af indsats:

Projektet er startet op i august 2019.

Potentialet for arbejdet med sundhed i indsatsen:

Det vurderes, at indsatsen allerede hænger fint sammen med Sundhedsudvalgets fokus på mental sundhed. Derved er der ikke behov for rådgivning om sundhed i indsatsen.

Handicappedes deltagelse i byens liv – Fokuseret Indsats i Ældre- og Handicapforvaltningen

Beskrivelse af indsats:

En række indsatser er igangsat og/eller flyttet for at understøtte mennesker med et handicaps muligheder for at indgå i nye fællesskaber og blive en integreret del af byens liv.

En del handicaptilbud er flyttet til Rytterkasernen i bymidten, og med afsæt i Civilsamfundsstrategiens spor "Fællesskaber der favner" stilles der skarpt på, hvordan de handicappede kan blive en integreret en del af byens liv. Foreningen Team U-frivillig har ligeledes etableret sig med fokus på, at mennesker med handicap skal deltage i byens liv på lige fod med andre indbyggere i Odense. Samtidig har Foreningen LEV deltaget i en fælles besøgsrens kampagne, og det virtuelle mødested Boblberg.dk er blevet tilgængeligt i Odense.

Samlet for disse indsatser er, at de blandt andet skal gøre det lettere for mennesker med handicap at indgå i nye fællesskaber.

Den fokuserede indsats har til formål at gøre status på, hvad disse indsatser har medført af forandringer for mennesker med handicap, beskrive muligheder og barrierer for de handicappedes integration i byens liv, samt udarbejde forslag til nye tiltag, der kan fremme integrationen.

Konkretisering af indsats:

Projektet er endnu ikke så langt, at man sammen har gjort sig tanker om den helt konkrete indsats.

Opstart af indsats:

Projektet ventes at starte op primo 2020.

Potentialet for arbejdet med sundhed i indsatsen:

Såfremt der i indsatsen, sættes mål for aktiviteter og fællesskaber, der fremmer den fysiske aktivitet i hverdagslivet, kan dette være med til at dæmme op for uligheden i sundhed.

Statens Institut for Folkesundhed har i rapporten: "Sundhedstilstanden blandt voksne med udviklingshæmning" fra 2014 påvist, at sundhedstilstanden for voksne med udviklingshæmning er markant dårligere end for resten af befolkningen. En voksen med udviklingshæmning lever i gennemsnit 14,5 år kortere end befolkningen generelt. Studier viser også, at mennesker med funktionsnedsættelse er mere syge, vejer mere, bevæger sig mindre og er mere ensomme. Mange mennesker med funktionsnedsættelse oplever barrierer for deltagelse i idræts- og fritidsliv, og de vurderer deres helbred til at være markant dårligere og er mindre tilfredse med livet end mennesker uden funktionsnedsættelse.

Derfor anbefaler Chefgruppen for Sundhed, at Sundhedsudvalget rådgiver om, at der i den fokuserede indsats udover det planlagte, også er fokus på at udvikle samarbejder og aktiviteter med henblik på at fremme fysisk aktivitet i hverdagen. Da fysisk aktivitet kan forebygge udviklingen af livsstilssygdomme, f.eks. type 2-diabetes og hjertekarsygdomme, ligesom fysisk aktive personer også har betydeligt lavere risiko for at dø for tidligt i forhold til personer, der er fysisk inaktive.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 5: Verdensmålspolitikken i Odense Kommune

00.22.00-A00-1-18

Resume

Et samlet byråd nedsatte i 2018 et §17, stk. 4-udvalg (Verdensmål Udvalget) der fik til opgave at se på hvordan Odense kan arbejde med verdensmålene. Verdensmål Udvalget har af byrådet blandt andet fået ansvaret for at forelægge en tværgående Verdensmålspolitik til politisk beslutning i byrådet. Derfor har Verdensmål Udvalget i løbet af 2019 udarbejdet et udkast til Verdensmålspolitikken.

Med henblik på at give input til udkastet lægges der op til, at Sundhedsudvalget på mødet drøfter Verdensmål Udvalgets udkast til Verdensmålspolitikken i Odense Kommune. På mødet vil formand for Verdensmål Udvalget Peer Locher præsentere udkastet.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller efter anbefaling fra Verdensmål Udvalget, at Sundhedsudvalget drøfter udkast til Verdensmålspolitikken.

Beslutning

Sagen blev udsat.

Sagsfremstilling

I forbindelse med nedsættelsen af Verdensmål Udvalget som rådgivende § 17, stk. 4-udvalg besluttede byrådet, at én af udvalgets opgaver er at forelægge en tværgående Verdensmålspolitik til politisk beslutning i byrådet. Verdensmål Udvalget har derfor udarbejdet et udkast til verdensmålspolitik for Odense Kommune.

Endvidere har udvalget besluttet, at man i processen for udarbejdelse af politikken ønsker at indhente input fra de øvrige politiske udvalg i Odense Kommune, herunder Sundhedsudvalget, der har det tværgående fokus på sundhed i Odense Kommune. Samtidig ønsker Verdensmål Udvalget input fra den brede offentlighed. Dette blandt andet for at skabe en inkluderende proces og indhente input fra andre end udvalgets egne medlemmer. Sundhedsudvalget opfordres derfor til at give input, med udgangspunkt i udvalgets fokusområde på sundhed i Odense Kommune.

Med afsæt heri ønsker Verdensmål Udvalget med denne sag foretræde for Sundhedsudvalget med henblik på at få Sundhedsudvalgets bemærkninger til det samlede udkast til Verdensmålspolitikken.

Verdensmålspolitikken kobling til Bystrategien

Verdensmål Udvalget anbefaler, at den kommende verdensmålspolitik kobles tæt sammen med Bystrategi "En storby med omtanke", som er byrådets vision og strategi for byens udvikling på tværs af velfærd, fysisk transformation og vækstskabelse frem mod 2030. Bystrategien vil være det øverste strategiske dokument i Odense Kommunes styringshierarki i de kommende år. En tæt kobling til Bystrategien skal sikre et kontinuerligt og stærkt fokus på verdensmålene fremadrettet.

I Bystrategien er det beskrevet, at byrådet ønsker at anvende verdensmålene som metode, og at verdensmålene skal være en ramme for, hvordan Odense skal udvikles som by. Således skal målene være det filter, som bystrategien implementeres igennem (s. 42 i Bystrategien).

Verdensmål Udvalget anbefaler derfor at gøre Verdensmålspolitikken til et supplement til Bystrategi 2019. Med det menes, at Verdensmålspolitikken skal være oversættelsen af, hvad det betyder, at verdensmålene skal være filter for, hvordan Odense udvikles som by.

Verdensmålspolitikken fundament er fem strategiske indsatser

Med Verdensmålspolitikken som supplement til Bystrategi 2019 anbefaler Verdensmål Udvalget, at Verdensmålspolitikken skal være at forklare, hvordan man arbejder med og implementerer verdensmålene i Odense, herunder at den dermed forklarer den metode, som Odense Kommune vil anvende, når Bystrategien implementeres.

Udvalget anbefaler, at Verdensmålspolitikken bygger på fem overordnede strategiske indsatser, der sætter retningen for arbejdet og skaber byens bevægelse hen mod verdensmålene. De fem indsatser, der anbefales, er:

- Odense går foran på verdensmålene
- Odense danner partnerskaber om verdensmålene
- Odense synliggør verdensmålsindsatserne
- Odense integrerer og implementerer verdensmålene
- Odense måler på verdensmålsindsatserne.

Der er lagt op til, at de fem strategiske indsatser vil udgøre det primære fundament for Verdensmålspolitikken. De er uddybet i vedhæftede samlede udkast til Verdensmålspolitikken. Det bemærkes, at de strategiske indsatser bevidst ikke er rangordnet efter vigtighed, idet de bør ses ligeværdige.

Ud over de fem indsatser indeholder udkastet også Verdensmål Udvalgets bud på en indledning, som sammen med de uddybede strategiske indsatser udgør et samlet udkast til Verdensmålspolitikken.

Det bemærkes, at udvalget ikke anbefaler at fokusere Verdensmålspolitikken på nogle specifikke verdensmål. Dette ud fra den betragtning, at verdensmålene bør ses som en samlet og sammenhængende forandringsdagsorden. Denne forandringsdagsorden kobles til Bystrategien og udfolder metoden for implementeringen af Bystrategien. Samtidig vurderes det, at Verdensmålspolitikken vil være mere langsigtet, end hvis der udvælges specifikke verdensmål, hvor behovet for fokus kan skifte. Dermed undgås det også, at verdensmålene bliver konkurrerende mål, og at de i stedet ses som en samlet dagsorden.

Generelle overvejelser omkring de fem strategiske indsatser

Økonomiudvalget har sammen med Verdensmål Udvalget den 30/1 2019 drøftet seks projekter, som skal sætte byen i bevægelse. Med den strategiske indsats "Odense går foran på verdensmålene" vil Verdensmålspolitikken signalere, at Odense Kommune aktivt bidrager til at sætte byen i bevægelse i arbejdet med verdensmålene gennem konkrete projekter. Dette er indledningsvis de seks projekter, som Økonomiudvalget og Verdensmål Udvalget har drøftet, men også fremadrettet gennem andre projekter i verdensmålsregi, som kan identificeres.

Med den strategiske indsats "Odense danner partnerskaber om verdensmålene" vil Verdensmålspolitikken sende et signal til omverdenen, borgere og virksomheder mv. om, at Odense gerne vil samarbejde og danne partnerskaber omkring verdensmålene. Dette gennem eksisterende netværk og partnerskaber, men også i tilfælde, hvor det handler om at tage en chance og danne nye partnerskaber, hvis det vurderes at kunne skabe yderligere værdi.

Verdensmål Udvalget har gentagne gange drøftet værdien i at kommunikere omkring verdensmålene. Dette blandt andet med henblik på, at verdensmålene kommer i øjenhøjde med byens borgere og virksomheder. Derfor anbefales også en strategisk indsats, hvor "Odense synliggør verdensmålsindsatserne". Således at værdien i at arbejde med verdensmålene også står tydelig for omverdenen. Med kommunikation omkring initiativer og handlinger, der løfter verdensmålene og skaber værdi, kan Odense være med til at italesætte et paradigmeskifte hen mod verdensmålene. Det gælder både over for borgere, virksomheder mv.

Med den strategiske indsats "Odense integrerer og implementerer verdensmålene" signalerer Odense Kommune, at vi også selv ønsker at flytte os på verdensmålene og at vi tænker dem ind i det, vi til dagligt gør som kommune. Herunder lægges der op til, at verdensmålene tænkes ind i fremtidige politikker, strategier mv. i Odense Kommune.

Samtidig anbefales det også, at verdensmålene integreres i Odense Kommunes styringsunivers og fremtidige Odensemål og Udvalgsmål. Det er det primære formål med strategisk indsats "Odense måler på verdensmålene". Ved at skrive dette ind i politikken skal det sikres, at hver gang Odense- og Udvalgsmål revideres, så skeles der til verdensmålene. Dermed knyttes verdensmålene tættere på styringsuniverset, og det bidrager til, at når der er fremgang på Odense- og Udvalgsmål, så er der også fremgang på verdensmålene.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning. Såfremt der, når Verdensmålspolitikken skal endeligt vedtages, kan identificeres økonomiske konsekvenser af verdensmålspolitikken, vil disse blive beskrevet.

Bilag

UDKAST - Verdensmålspolitikken i Odense

Punkt 6: Drøftelse af status for anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen vedrørende seksuel sundhed

29.00.00-A00-22-18

Resume

Sundhedsstyrelsen udgav i foråret 2018 reviderede udgaver af deres 11 forebyggelsespakker. Sundhedsudvalget blev præsenteret for en samlet status for Odense Kommunes opfyldelse af Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker den 29/1 2019. Den samlede status viste på daværende tidspunkt, at forebyggelsespakken vedrørende seksuel sundhed var den, hvor antallet af anbefalinger, som Odense Kommune ikke lever op til, var størst.

På denne baggrund ønskede Sundhedsudvalget en nærmere drøftelse af status for opfyldelsen af anbefalingerne i forebyggelsespakken for seksuel sundhed med fokus på, hvad der skal til for at løfte anbefalingerne. I denne sag gives der en fornyet status på denne forebyggelsespakkes 27 anbefalinger samt en vurdering fra Chefgruppen for Sundhed omkring implementering af forebyggelsespakken.

Denne fornyede status viser, at Odense Kommune lever op til 15 anbefalinger, mens yderligere 3 anbefalinger er ved at blive implementeret. Herudover er der 3 anbefalinger, hvor det vurderes, at Odense Kommune lever op til intentionen bag anbefalingen.

Det efterlader 6 anbefalinger i forebyggelsespakken der enten ikke, eller kun delvist, er implementeret.

Den fornyede status viser også, at Odense Kommune følger den negative tendens på landsplan, når det gælder antallet af diagnosticerede klamydia tilfælde. Det er dog svært at konkludere noget omkring årsagen til stigningen.

INDSTILLING

Chefgruppen for Sundhed indstiller, at Sundhedsudvalget drøfter status for opfyldelse af anbefalingerne i forebyggelsespakken for seksuel sundhed.

Beslutning

Sundhedsudvalget drøftede sagen.

Rådmand Søren Windell deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Sundhedsudvalget fik på mødet den 29/1 2019 en samlet status for implementeringen af Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker. Af status fremgik det, at forebyggelsespakken for seksuel sundhed er den forebyggelsespakke, hvor antallet af anbefalinger, som Odense Kommune ikke lever op til, var størst.

Sundhedsstyrelsen har udvalgt syv af de i alt 11 forebyggelsespakker, som de har vurderet er de vigtigste at prioritere. Forebyggelsespakken for seksuel sundhed ikke en af de syv. Sundhedsstyrelsen understreger dog, at samtlige forebyggelsespakker er vigtige og bør prioriteres i kommunal sundhedsfremme og forebyggelse.

Forebyggelsespakken for seksuel sundhed

Formålet med forebyggelsespakken for seksuel sundhed er at understøtte kommunerne i arbejdet med at øge den seksuelle sundhed og trivsel blandt alle borgere uanset alder, etnicitet, seksuel orientering mv. Det forebyggende arbejde har til formål at støtte borgere i en positiv seksuel udvikling fra barnsben til sen alderdom og blandt andet reducere forekomst og spredning af seksy sygdomme, reducere uønskede seksuelle oplevelser samt antallet af uønskede graviditeter.

Odense Kommune følger udviklingen på landsplan i forhold til stigningen i antal tilfælde af klamydia, som er en af de få indikatorer, vi kan følge i forhold til status på seksuel sundhed. Kommunernes praksis i forhold til opsporing af klamydia, blandt andet ved at opfordre til test, er meget forskellig, og derfor er det svært at sammenligne tal på tværs af kommuner og henover tid. Det er derfor svært at konkludere hvad stigningen i antallet af diagnosticerede tilfælde dækker over, om det skyldes, at der er flere der testes eller om der reelt er flere tilfælde.

Status for den administrative implementering af forebyggelsespakken for seksuel sundhed i Odense Kommune

Der findes i alt 27 anbefalinger i forebyggelsespakken for seksuel sundhed. Som det fremgår af vedlagte bilag, lever Odense Kommune på nuværende tidspunkt helt op til 15 af disse anbefalinger og yderligere tre anbefalinger er ved at blive implementeret. Herudover lever Odense Kommune op til intentionen bag yderligere tre anbefalinger.

Fra statussagen til Sundhedsudvalget i januar 2019 og til denne sag, er der sket en positiv udvikling i vurderingen af graden af implementering af anbefalingerne i forbindelse med den nærmere gennemgang af anbefalingerne med det sundhedsfaglige personale.

Sundhedsstyrelsen har udvalgt tre anbefalinger, som de foreslår kommunerne at prioritere højest i implementeringen af forebyggelsespakken for seksuel sundhed:

- Udarbejdelse af handleplaner og udpegning af nøglepersoner for implementering og kvalitetssikring af sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab
- Politik for seksuel trivsel i kommunens plejeboliger, botilbud samt samværs- og aktivitetstilbud
- Handleplaner for støtte til barnets naturlige seksuelle udvikling.

Som det fremgår af vedlagte oversigt, er det vurderingen fra forvaltningerne, at Odense Kommune lever op til formålet med og intentionerne bag disse tre anbefalinger.

Øvrige anbefalinger i forebyggelsespakken

Som det fremgår af bilaget til sagen, er følgende anbefalinger ikke eller kun delvist implementeret:

- Information om sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab til forældre med anden etnisk baggrund end dansk på deres eget modersmål.
- Formalisering af samarbejdet mellem skoler og sundhedsplejersker om sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab.
- Kommunen understøtter tilbud om vaccination.
- Klamydiaopsporing.
- Samarbejde med ungdomsuddannelser med henblik på seksualundervisning.
- Rådgivning og information til unge, der ikke er i uddannelse.

Såfremt Sundhedsudvalget ønsker at få belyst mulighederne for yderligere implementering af forebyggelsespakken for seksuel sundhed, vil der blive udarbejdet konkrete beslutningsforslag angående de enkelte anbefalinger på baggrund af Sundhedsudvalgets drøftelse.

Økonomi

Denne sag har ingen konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Oversigt_forebyggelsespakken_seksuel_sundhed

Punkt 7: Aktuelle sager

29.00.00-G01-60-19

Resume

Sundhedsudvalget orienteres om følgende aktuelle sager:

- Proces for implementering af Sundhedsaftalen 2019-2023 i Odense Kommune.
- Møde i Sundhedskoordinationsudvalget den 26/6 2019.

- WHINN konference (19-21. november).
- "Sundhed for Alle" konference ved Danske Regioner den 7/11, se vedlagte invitation.
- Sundhedsstyrelsen har godkendt Sundhedsaftalen 2019-2023. Godkendelsesbrevet er vedlagt.

Bilag

Invitation Sundhed for Alle konference 2019

Svarbrev til Region Syddanmark_Sundhedsaftalen 2019-2023